

Sag C-128/20

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

19. februar 2020

Forelæggende ret:

Landesgericht Klagenfurt (Østrig)

Afgørelse af:

19. februar 2020

Sagsøger:

GSMB Invest GmbH & Co. KG

Sagsøgt:

Auto Krainer Gesellschaft m.b.H.

[Udelades]

KENDELSE

SAG

Sagsøger

[udelades]

GSMB Invest GmbH & Co. KG

[udelades]

10245 Berlin
TYSKLAND

[udelades]

Sagsøgt

[udelades]

Auto Krainer Gesellschaft m.b.H.

[udelades]

9020 Klagenfurt am Wörthersee

[udelades]

Vedrørende:

DA

21 111,27 EUR [udelades]

A) Den Europæiske Unions Domstol forelægges følgende spørgsmål med henblik på præjudiciel afgørelse:

1. *Skal artikel 5, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007 af 20. juni 2007 om typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6), om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer fortolkes således, at en anordning i en bil, som omhandlet i artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 715/2007, er ulovlig, såfremt ventilen i udstødningsgassens retursystem (herefter »EGR-ventil«), dvs. en komponent, der med sandsynlighed vil påvirke emissionen, er konstrueret således, at den andel af udstødningsgassen, som føres tilbage, reguleres på en sådan måde, at den kun mellem 15 og 33 grader Celsius og kun under 1 000 m højde sikrer et lavt emissionsniveau og uden for dette temperaturvindue i løbet af 10 grader Celsius og over 1 000 m højde i løbet af 250 m højde lineært reduceres til 0, hvorved [org. s. 2] der sker en forøgelse af NO_x-emissionen over grænseværdierne i forordning nr. 715/2007?*
2. *Skal udtrykket i artikel 5, stk. 2, »for at beskytte motoren mod beskadigelse eller havari«, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007 af 20. juni 2007 om typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6), om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer fortolkes således, at en udstødningsstrategi, som fortrinsvis har til formål at skåne anordninger, såsom EGR-ventil, EGR-køler og dieselpartikelfilter, ikke opfylder undtagelsesbestemmelserne?*
3. *Skal artikel 5, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007 af 20. juni 2007 om typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6), om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer fortolkes således, at en udstødningsstrategi, der kun sikrer, at de emissionsbegrænsende anordninger er fuldt funktionsdygtige inden for et temperaturområde mellem 15 og 33 grader Celsius og under 1 000 m højde (såkaldt »termovindue«) og derfor i Europa, navnlig i Østrig, i løbet af et år i hovedparten af tiden ikke er fuldt funktionsdygtig, ikke opfylder kravet i artikel 5, stk. 1 – køretøjets funktion ved normal brug – og udgør en ulovlig manipulationsanordning?*

B) [Udelades] [udsættelse af sagen] [org. s. 3]

B E G R U N D E L S E

I.) Hovedsagens genstand

Ved søgsmål indledt den 27. december 2017 har sagsøgeren nedlagt påstand om tilbagegang (ophævelse) (»Wandlung«) af den købsaftale, som sagsøgeren og sagsøgte indgik den 9. januar 2011, om køb af en VW, Caddy Maxi Comfortline 4MOTION, 2.0 l TDI, [udelades] mod betaling af et vederlag for benyttelse. Det sagsøgende selskab underskrev købsaftalen i den tro, at det købte en ny miljøvenlig bil med lave niveauer for udstødning, CO2 og forbrug, der havde en korrekt typegodkendelse, hvis udstødningsværdier opfyldte lovkravene.

Fabrikanten af køretøjet, Volkswagen AG, anvendte i forbindelse med en softwareopdatering et nyt temperatur- henholdsvis termovindue. Derved ville køretøjerne efter softwareopdateringen ved en udendørstemperatur under 15 grader og ved en udendørstemperatur over 33 grader samt ved en højde på 1 000 m over havets overflade frakoble forureningsbegrænsningen. Dette termovindue er en **ulovlig manipulationsanordning**. Der foreligger ikke en undtagelse, som tillader dette termovindue, som omhandlet i forordningens artikel 5, navnlig fordi en reduktion af forureningsbegrænsningen ved temperaturer under 15 grader, over 33 grader henholdsvis over 1 000 m højde ikke direkte fører til en beskadigelse af motoren og dermed ikke har til formål at beskytte motoren.

Sagsøgte har både i henhold til grundene og beløbsmæssigt bestridt de krav, der er blevet gjort gældende, nedlagt påstand om frifindelse, hvorved sagsøgeren pålægges sagsomkostningerne, og sammenfattende begrundet dette som følger:

Det såkaldte »termovindue«, altså dæmpningen, dvs. den successive reduktion af udstødningsrecirkulationsraten afhængigt af omgivelsestemperaturen anvendes af samtlige fabrikater af dieselmotorer i henhold til Euro 5-klassificeringen. Kraftfahrt-Bundesamt (den tyske forbundsmyndighed for motorkøretøjer) som typegodkendelsesmyndighed har altid været bekendt hermed og har anset det for at være en tilladt foranstaltning i henhold til forordning nr. 715/2007. Endvidere har Kraftfahrt-Bundesamt også ved kontrollen af softwareopdateringen navnlig lagt stor vægt på at kontrollere holdbarheden af de emissionsbegrænsende anordninger og efter en grundig kontrol fastslået, at softwareopdateringen ikke har nogen form for negativ indvirkning på de emissionsbegrænsende anordningers holdbarhed. [Org. s. 4]

II.) Retsforskrifter

Sagsøgeren har støttet sin påstand om ophævelse af købsaftalen på, at der er tale om en handling i strid med sædeligheden (»Sittenwidrigkeit«) jf. § 879, stk. 1, i Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (den østrigske borgerlige lovbog, herefter »ABGB«). Enhver, der køber en bil, bør i et fungerende retssystem – som det europæiske – kunne forvente, at et køretøj, som denne erhverver, ikke er manipuleret af fabrikanten. VW har på verdensplan monteret ulovlige manipulationsanordninger i ca. 8,5 mio. køretøjer, idet VW har ført tilsynsmyndighederne og forbrugerne bag lyset ene og alene med henblik på at

maksimere fortjenesten. Dette er i strid med alle retskafne menneskers naturlige retsfølelse og skal derfor kvalificeres som værende i strid med sædeligheden som omhandlet i ABGB's § 879, stk. 1.

ABGB's § 879, stk. 1, bestemmer:

En aftale, der er i strid med et lovbestemt forbud, eller som strider mod sædeligheden, er ugyldig.

Endvidere har sagsøgeren støttet sit krav på garanti i henhold til ABGB's § 932, stk. 4.

ABGB's § 932, stk. 1 og 4, har følgende ordlyd:

Erhververen kan i tilfælde af en mangel kræve afhjælpning (udbedring eller efterlevering af det, der mangler), ombytning af varen, et rimeligt nedslag i vederlaget (nedsættelse af pris) eller ophævelse af aftalen (tilbagegang) (stk. 1).

Såfremt såvel afhjælpning som ombytning er umulig eller forbundet med en uforholdsmæssig stor byrde for overdrageren, har erhververen ret til nedsættelse af prisen eller, medmindre der er tale om en uvæsentlig mangel, ret til at hæve aftalen. Det samme gælder, såfremt overdrageren nægter afhjælpning eller ombytning eller ikke foretager en sådan inden for en rimelig frist, når disse foranstaltninger ville være forbundet med væsentlige gener for erhververen, eller når de af grunde, der skyldes overdragerens personlige forhold, ikke med rimelighed kan bydes erhververen (stk. 4). **[Org. s. 5]**

III.) Nødvendigheden af Domstolens afgørelse

[Udelades] (Uddybning]

IV. De præjudicielle spørgsmål

EU-retligt grundlag

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007 af 20. juni 2007 om typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6), om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer (herefter »forordning nr. 715/2007« indeholder bl.a. følgende:

12. betragtning:

Der bør gøres en fortsat indsats for at indføre strengere emissionsgrænseværdier, herunder en reduktion af kuldioxidemissioner, og for at sikre, at disse grænseværdier svarer til køretøjers aktuelle effekt, når de er i anvendelse.

Artikel 3, nr. 10):

»manipulationsanordning«, enhver anordning, som registrerer temperatur, køretøjets hastighed, motorens omdrejningstal (rpm), det anvendte gear, vakuum i indsugningsmanifolden [org. s. 6] eller ethvert andet parameter med henblik på at aktivere, modulere, forsinke eller deaktivere driften af en del af emissionsbegrænsningssystemet, og som derved reducerer dets effektivitet under betingelser, som man med rimelighed kan forvente at komme ud for under køretøjets normale drifts- og brugsforhold

Artikel 5:

1. Fabrikanten skal sikre, at de komponenter i køretøjet, der med sandsynlighed vil påvirke emissionen, er udformet, konstrueret og samlet, således at køretøjet ved normal brug er i overensstemmelse med denne forordning og dens gennemførelsesforanstaltninger.

2. Anvendelse af manipulationsanordninger, som reducerer emissionsbegrænsningssystemernes effektivitet, forbydes. Forbuddet skal ikke gælde, hvor:

a) anordningen er nødvendig for at beskytte motoren mod beskadigelse eller havari og for at sikre køretøjets driftssikkerhed

b) anordningen ikke fungerer ud over startfasen,

eller

c) anvendelsen af en sådan anordning i væsentligt omfang er medtaget i prøvningsmetoderne for efterprøvning af fordampningsemission og gennemsnitlig udstødningsemission.

Artikel 3, nr. 9), i forordning 692/2008 har følgende ordlyd:

Type 6-prøvningen til måling af emissioner ved lave temperaturer som fastsat i bilag VIII finder ikke anvendelse på dieselkøretøjer.

Ved ansøgning om typegodkendelse skal fabrikkerne over for godkendelsesmyndigheden dog dokumentere, at temperaturen i NOx-efterbehandlingssystemet bliver tilstrækkelig høj til at sikre en effektiv drift senest 400 s efter koldstart ved -7°C som beskrevet i type 6-prøvningen.

Fabrikanten skal desuden give godkendelsesmyndigheden oplysninger om, hvorledes udstødningsrecirkulationssystemet (EGR) fungerer, herunder dets drift ved lave [org. s. 7] temperaturer.

Disse oplysninger skal også omfatte en beskrivelse af eventuelle forhold, der påvirker emissionerne.

Godkendelsesmyndigheden udsteder ikke typegodkendelse, hvis de oplysninger, der fremlægges, ikke er tilstrækkelige til at dokumentere, at temperaturen i efterbehandlingssystemet bliver tilstrækkelig høj til at sikre en effektiv drift inden for det fastsatte tidsrum.

Godkendelsesmyndigheden skal på anmodning af Kommissionen fremlægge dokumentation om driften af NO_x-efterbehandlingssystemet og udstødningsrecirkulationssystemet (EGR) ved lave temperaturer.

Begrundelse for det præjudicielle spørgsmål

[Udelades]

Den konkrete anledning til nærværende anmodning om præjudiciel afgørelse er bl.a. også dom afsagt af Landgericht Stuttgart (den regionale ret i første instans i Stuttgart, Tyskland) den 17. januar 2019 [udelades] og dom afsagt af Landgericht Düsseldorf (den regionale ret i første instans i Düsseldorf, Tyskland) den 31. juli 2019 [udelades].

Landgericht Stuttgart (den regionale ret i første instans i Stuttgart) anførte i domskonklusionens punkt 1. og 2. følgende:

»1. Reduceres udstødningsrecirkulationen, som anvendes med henblik at nedbringe nitrogenoxidudstødningen (NO_x) i et køretøj, ved lave udendørstemperaturer (såkaldt »termovindue«), udgør dette en (ulovlig) manipulationsanordning som omhandlet i artikel 5, stk. 2, og artikel 3, nr. 10), i forordning (EF) nr. 715/2007. Det er uvæsentligt, i hvilket omfang udstødningsrecirkulationen reduceres, eftersom artikel 5, stk. 2, og artikel 3, nr. 10), i forordning (EF) nr. 715/2007 ikke differentierer efter, hvor meget emissionsbegrænsningssystemet er blevet ændret. **[Org. s. 8]**

2. En sådan udstødningsanordning er ikke undtagelsesvist tilladt med henblik på at beskytte motoren i medfør af artikel 5, stk. 2, litra a), i forordning (EF) nr. 715/2007, når der under anvendelse af de bedste tilgængelige teknikker findes andre tekniske løsninger, uanset om disse er væsentligt dyrere.

3. Med dokumentationspligten i henhold til artikel 3, nr. 9), i gennemførelsesforordningen [forordning (EF) nr. 692/2008] har EU-lovgiver for så vidt angår køretøjer desuden præciseret, at et afvigende termovindue ved lave temperaturer ikke kan være begrundet.

4. En sådan manipulationsanordning, der motormæssigt set fungerer næsten uafbrudt (ved udendørstemperaturer under 7°Celsius) og dermed er i strid med forordningens målsætninger, er ikke nødvendig som omhandlet i artikel 5, stk. 2, andet punktum, litra a), i forordning (EF) nr. 715/2007.«

Landesgericht Klagenfurt (regional domstol i Klagenfurt, Østrig) tilslutter sig disse konklusioner. Landesgericht Klagenfurt (regional domstol i Klagenfurt) er af den opfattelse, at det følger af artikel 3, nr. 10), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007 af 20. juni 2007 om typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6), om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer, at det såkaldte »termovindue« er en ulovlig manipulationsanordning i den nævnte forordnings forstand. Dette skyldes navnlig, at udendørstemperaturen i de fleste lande i Den Europæiske Union, navnlig i Østrig, Tyskland og Schweiz, i løbet af et år i hovedparten af tiden ligger under 15 grader Celsius og køretøjerne på grund af landenes geografiske placering ofte kører i områder, som ligger i 1 000 m højde, hvorfor disse betingelser er i overensstemmelse med de »normale drifts- og brugsforhold«, der henvises til i artikel 3, nr. 10), i forordning (EF) nr. 715/2007. Bestemmelsen i artikel 5, stk. 2, andet punktum, litra a), i forordning (EF) nr. 715/2007, der tilgodeser beskyttelsen af motoren, er derfor ikke et muligt retsgrundlag for manipulationsanordninger, som aktiveres ved »normal« brug af køretøjer. Dette gælder navnlig for drift ved udendørstemperaturer under 15 grader Celsius. Artikel 3, nr. 9), i gennemførelsesforordning (EF) nr. 692/2008 fastsætter, hvor hurtigt motoren skal sikre fuld funktionsdygtighed ved en koldstart. I henhold hertil skal [org. s. 9] temperaturen i NO_x-efterbehandlingssystemet blive tilstrækkelig høj til at sikre en effektiv drift senest 4[00] s[ekunder] efter koldstart ved -7°C. Godkendelsesmyndigheden må i denne forbindelse ikke udstede typegodkendelse, hvis der ikke fremlægges tilstrækkelig dokumentation for, at disse betingelser for typegodkendelsen er opfyldt. På baggrund af denne dokumentationspligt kan det dog modsætningsvis udledes, at EU-lovgiver har præciseret, at der ud over denne undtagelse ikke findes nogen begrundelse for et afvigende termovindue. Det eksisterende termovindue, der kun sikrer, at de emissionsbegrænsende anordninger er fuldt funktionsdygtige inden for et temperaturområde mellem 15 og 33 grader Celsius og under 1 000 m højde (såkaldt »termovindue«), og som derfor i Europa, navnlig i Østrig, i løbet af et år i hovedparten af tiden ved normal brug ikke er fuldt funktionsdygtigt, opfylder ikke kravet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EF) nr. 715/2007 og udgør en ulovlig manipulationsanordning.

[Udelades]

Klagenfurt, den 19. februar 2020

[Udelades] [Bemærkninger]